

Kontrollutvalget

Deres ref.:	Vår ref. (saksnr.): 24/320 - 35	Saksbeh.: Agnes Eikeland Skodvin, +47 40637170	Dato: 21.11.2024
-------------	------------------------------------	--	---------------------

Oppfølging etter rapport 4/2022 Bemanning i barnehager

Oppsummering

Kommunerevisjonen har gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 4/2022 *Bemanning i barnehager*, jf. kontrollutvalgets vedtak 27. august 2024 (sak 73). Undersøkelsen tilhører området Brukernær kommune i *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028* som bystyret behandlet 19. juni 2024 (sak 173).

Kommunerevisjonen gjennomførte i 2022 en forvaltningsrevisjon av bemanning i barnehage. Den omfattet Ola Narr barnehage i Bydel Grünerløkka og Storgården barnehage i Bydel Østensjø. Samlet sett indikerte forvaltningsrevisjonen at bemanningen ikke alltid var tilstrekkelig til at barnehagene kunne gi et tilfredsstillende pedagogisk tilbud, og til at alle barn fikk tilstrekkelig voksenoppfølging.

I oppfølgingsundersøkelsen har Kommunerevisjonen undersøkt om byråden for utdanning, Bydel Grünerløkka og Bydel Østensjø har fulgt opp bystyrets vedtak ved behandlingen av rapport 4/2022.

Kommunerevisjonens konklusjon i denne oppfølgingsundersøkelsen er at byråden og bydelene hadde fulgt opp bystyrets vedtak.

I det følgende presenterer vi konklusjonene i rapport 4/2022 *Bemanning i barnehager* og den politiske behandlingen av rapporten. Deretter presenteres resultatet av Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse.

1. Forvaltningsrevisjonen (rapport 4/2022 Bemanning i barnehager)

I forvaltningsrevisjonen observerte Kommunerevisjonen engasjerte og omsorgsfulle voksne som så og ivaretok barna i begge barnehagene. Forvaltningsrevisjonen viste samtidig at det var

mangler og svakheter i vurderingen av grunnbemanningen. Det var mangler i praksisen knyttet til vikarbruk og i melding av avvik ved lav bemanning. Samlet sett indikerte forvaltningsrevisjonen at bemanningen ikke alltid var tilstrekkelig til at barnehagene kunne gi et tilfredsstillende pedagogisk tilbud, og til at alle barn fikk tilstrekkelig voksenoppfølging.

Kartleggingen i alle bydelene viste at et stort flertall av styrerne var enig i at bemanningen ikke var tilstrekkelig i mange timer hver dag og ved personalets fravær. Et flertall av styrerne oppga at det tok noen dager før de satte inn vikar ved fravær. En betydelig andel av styrerne oppga stram økonomi som den viktigste årsaken til det.

Kommunerevisjonen hadde anbefalinger til daværende byråd for oppvekst og kunnskap og de to bydelene. Disse gjengis i punkt 3 i saken.

2. Politisk behandling av forvaltningsrevisjonen

Kontrollutvalget behandlet rapporten 25. mai 2022 (sak 40). Rapporten ble deretter behandlet i kultur- og utdanningsutvalget 24. august 2022 (sak 48). Bystyret behandlet rapporten 7. september 2022 (sak 237) og fattet følgende vedtak:

1.

Bystyret merker seg at Kommunerevisjonen i rapport 4/2022 Bemanning i barnehager viser til engasjerte og omsorgsfulle voksne som så og ivaretok barna i de to undersøkte barnehagene. Forvaltningsrevisjonen viser samtidig at det var mangler og svakheter i vurderingen av grunnbemanningen, i praksisen knyttet til vikarbruk og i melding av avvik ved lav bemanning. Samlet sett indikerer forvaltningsrevisjonen at bemanningen ikke alltid var tilstrekkelig til at de to barnehagene kunne gi et tilfredsstillende pedagogisk tilbud og til at alle barn fikk tilstrekkelig voksenoppfølging. Det er tilsynelatende heller ikke lagt tilstrekkelig til rette for å melde avvik ved for lav bemanning.

Kartleggingen i alle bydelene viser at et stort flertall av styrerne var enig i at i mange timer hver dag og ved personalets fravær var bemanningen ikke tilstrekkelig. Et flertall av styrerne oppga at det tok noen dager før de satte inn vikar ved fravær. En betydelig andel av styrerne oppga stram økonomi som den viktigste årsaken til det.

Bystyret merker seg at barnehagestyrerne mener at manglende bemanning får konsekvenser for det pedagogiske opplegget, samværet med barna og gjennomføringen av planlagte aktiviteter. Når stram økonomi er en vesentlig forklaring på at det ikke settes inn vikarer, påvirker dette kostnadsnivået med å drive tilfredsstillende. Kostnadsnivået på kommunens barnehager danner også grunnlag for tilskuddet til de private barnehagene.

Bystyret merker seg at byråden og bydelene melder flere relevante tiltak. Bydel Grünerløkka varsler ikke tiltak knyttet til anbefalingen om å sikre bedre grunnlag for å vurdere om målene i rammeplanen er oppnådd. Bydelen varsler relevante tiltak for de øvrige anbefalingene, forutsatt at den varslede prosedyren for hvordan tilstrekkelig bemanning skal vurderes, sikrer at det blir satt inn vikar ved behov.

Bystyret forutsetter at byråden og bydelene iverksetter anbefalte tiltak.

2.

Bystyret ber byrådet iverksette en enkel måte for barnehagene å melde ifra om avvik i bemanning.

3.

Bystyret ber byrådet legge frem et notat til bystyret om hvordan de skal øke bemanningen i barnehagene slik at den blir tilstrekkelig. Notatet legges frem senest medio november 2022.

3. Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse

Ifølge kommuneloven § 23-2 skal kontrollutvalget påse at vedtak bystyret treffer ved behandlingen av forvaltningsrevisjonsrapporter, blir fulgt opp. Byrådet har etter kommuneloven ansvaret for oppfølgingen av bystyrets vedtak.

Kommunerevisjonen har undersøkt om bystyrets vedtak i behandlingen av rapport 4/2022 er fulgt opp. Kommunerevisjonen legger til grunn at følgende fra vedtaket skal være fulgt opp:

- Byråden og bydelene har iverksatt tiltak for å følge opp Kommunerevisjonens anbefalinger.
- Byrådet har iverksatt en enkel måte for barnehagene å melde ifra om avvik i bemanningen.
- Byrådet har lagt fram et notat for bystyret om hvordan de skal øke bemanningen i barnehagene slik at den blir tilstrekkelig. Notatet skulle legges frem senest i midten av november 2022.

Vi har gjennomført en ordinær oppfølgingsundersøkelse i tråd med oppdraget fra kontrollutvalget. Oppfølgingsundersøkelsens innretning gjør at vi i hovedsak ikke har kunnet klarlegge effekten av tiltak og om de er tilstrekkelige. Vi har imidlertid stilt byråden og bydelene spørsmål om deres vurdering av effekten av iverksatte tiltak. Deres svar er gjengitt under punkt 3.4.

Dataene er i hovedsak innhentet i perioden september–november 2024, og består av skriftlige redegjørelser og oversendt dokumentasjon fra byråden for utdanning, Bydel Grünerløkka og Bydel Østensjø. Byråden og bydelene har hatt mulighet til å komme med tilbakemelding på utkast til faktafremstilling og Kommunerevisjonens vurderinger og konklusjon. Grünerløkka og Østensjø bydelsutvalg har blitt orientert om oppfølgingsundersøkelsen.

I det følgende redegjør vi for oppfølging av bystyrets vedtak etter forvaltningsrevisjonen, herunder oppfølging av Kommunerevisjonens anbefalinger, status da oppfølgingsundersøkelsen ble gjennomført og Kommunerevisjonens vurderinger.

3.1 Byråden for utdanning

3.1.1 Sikre tilstrekkelig bemanning

Kommunerevisjonens anbefaling

Kommunerevisjonen anbefalte at daværende byråd for oppvekst og kunnskap vurderte tiltak for å sikre at bemanningen i barnehager var tilstrekkelig ut fra barnas behov og barnegruppens størrelse.

Status på oppfølgingstidspunktet

Byråden viste til at bydelene har myndighets- og eieransvar for barnehagene gjennom delegert myndighet fra byrådet, og at barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagene drives i samsvar med gjeldende lover og regler. Videre pekte byråden på at den enkelte barnehage ved styrer har oversikt over barnegruppas størrelse og barnas behov og vurderinger for å sikre tilstrekkelig bemanning i den enkelte barnehage.

Byråden viste til at forvaltningsrevisjonens konklusjoner er en del av kunnskapsgrunnlag blant annet for tilstandsrapporten til *Strategi for kvalitet i Oslos kommunale barnehager (2024–2030)*. Saken ligger per midten av november 2024 til behandling i bystyret. Videre har FAFO fra 2022 til 2024 følgeevaluert prøveprosjektet om økt grunnbemanning i levekårsutsatte områder.

Sluttrapporten fra prosjektet og tilstandsrapporten er ifølge byråden viktige kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med bemanning i barnehager og i oppfølging av strategien.

Byråden beskrev at byrådsavdelingen skal gjennomføre en uformell kartlegging i bydelene for å se hvordan kommunens grunnbemanningsavtale om vikarbruk blir tolket og praktisert i barnehagene. Grunnbemanningsavtalen er en avtale mellom Oslo kommune, Fagforbundet og Utdanningsforbundet som ble inngått i 2017. Avtalen sier at barnehager ved sykdom eller annet fravær blant ansatte bør sette inn vikar ved behov. I kartleggingen skal bydelene ifølge byråden kort beskrive bemanningsrutiner i barnehagene. Byråden oppga at denne skal gjennomføres i november 2024. Byrådsavdelingen vil ettersende funnene til Kommunerevisjonen når den er gjennomført.

Kommunerevisjonens vurdering

Byråden har iverksatt tiltak for å følge opp Kommunerevisjonens anbefaling.

3.1.2 Følge opp bydelenes forbedringsarbeid

Kommunerevisjonens anbefaling

Kommunerevisjonen anbefalte at byråden fulgte opp bydelenes forbedringsarbeid på grunnlag av rapportens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger.

Status på oppfølgingstidspunktet

Byrådsavdelingen hadde fulgt opp bydelene gjennom møter med Bydel Grünerløkka og Bydel Østensjø i mars 2023 der oppfølging av rapporten var tema. Ifølge møtereferatene ga bydelene informasjon om hvilke tiltak de hadde gjennomført etter revisjonen.

Bydel Grünerløkka ga i møtet informasjon om at den blant annet hadde laget en skriftlig bemanningsrutine som skulle gjelde for alle barnehagene. Bydelen hadde også gjennomført opplæring i avvikssystemet EQS for alle ansatte. Ut over dette ga bydelen informasjon om at den hadde hatt to møter mellom barnehageeier og styrer i den reviderte barnehagen om oppfølging av anbefalingene i rapporten. Bydelen beskrev at barnehagen hadde gjennomført varslede tiltak, at planer var revidert og evaluert, og at dette var dokumentert.

Bydel Østensjø ga i møtet i mars 2023 blant annet informasjon om at den hadde revidert prosedyren for internkontroll i barnehagene og at behov for å styrke bemanningen ut over grunnbemanning og vikarbudsjetten skulle meldes i avvikssystemet EQS, i tråd med varslede tiltak. Bydelen uttrykte også at det var høy terskel blant barnehagepersonale for å melde avvik grunnet lav kvalitet på den tekniske løsningen. Dette gjaldt spesielt for ansatte som ikke hadde sitt daglige virke på PC. Byrådsavdelingen beskrev ifølge referatet at den jobbet sammen med Helseetaten for at systemet skulle bli lettere å bruke.

Kommunerevisjonens vurdering

Byråden har iverksatt tiltak for å følge opp Kommunerevisjonens anbefaling.

3.1.3 Melde fra om avvik i bemanningen

Bystyrets vedtak

Bystyret ba byrådet iverksette en enkel måte for barnehagene å melde ifra om avvik i bemanning.

Status på oppfølgingstidspunktet

Byrådsavdeling for utdanning sendte brev til alle bydeler i november 2022 om at byrådsavdelingen var i dialog med Helseetaten for å følge opp vedtaket fra bystyret. Det fremgikk at byrådsavdelingen ønsket at representanter fra bydelen bidro i arbeidet slik at barnehagenes behov ble tatt hensyn til.

Helseetaten er delegert systemforvaltningsansvar for systemet som benyttes for å rapportere avvik (EQS). Helseetaten har hatt et løpende arbeid i 2023 og 2024 med å utvikle funksjoner og brukervennlighet i EQS. Fra september 2023 har det vært mulig for ansatte å melde avvik i EQS fra mobil og nettbrett, i tillegg til fra PC. En avvikskategori for forsvarlig bemanning i barnehagene ble etablert i januar 2024. Det har tilsvarende blitt etablert en dokumentkategori for bemanning der det kan legges inn rutiner og andre dokumenter i EQS. Ifølge Helseetaten har formålet med å harmonere avvikskategorier og dokumentkategorier vært å gjøre det enklere å se hvor det er behov for å etablere nye prosedyrer og rutiner. Rutinene som beskriver hvordan ansatte skal melde avvik var oppdatert sist i juli 2024. Rutinen inneholdt oversikt over hendelsestyper og eksempler på underkategorier. Under barn og unge var forsvarlig bemanning listet opp som en underkategori.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådet har iverksatt tiltak for å følge opp bystyrets vedtak.

3.1.4 Notat til bystyret om økt bemanning

Bystyrets vedtak

Bystyret ba byrådet legge frem et notat til bystyret om hvordan de skulle øke bemanningen i barnehagene slik at den blir tilstrekkelig. Notatet skulle legges frem senest i midten av november 2022.

Status på oppfølgingstidspunktet

Daværende byråd for oppvekst og kunnskap la fram et notat (Notat 1197/2022 - Bemanning i kommunale barnehager) til bystyrets organer i starten av november 2022. I notatet ga byråden informasjon om at kommunen oppfyller bemanningsnormen for barnehager og at byråden vurderer at bemanningen i de kommunale barnehagene er tilstrekkelig ut fra lovens definisjon. Videre beskrev byråden at en generell økning i grunnbemanningen i alle barnehager vil kreve større overføringer enn det bystyret har bevilget. Byråden viste til prøveprosjektet med økt grunnbemanning i levekårsutsatte områder i seks bydeler, og at utvalgte barnehager i disse bydelene til sammen var tilført 38 stillinger. I tillegg viste byråden til forsøket med en ekstra ressurspedagog i seks barnehager i bydelene Gamle Oslo og Grünerløkka.

Byråden informerte om at kommunen i 2022 hadde mottatt om lag 43 millioner kroner i statlige tilskudd til økt pedagogtetthet, som ville fordeles til kommunale og private barnehager i levekårsutsatte områder.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådet har fulgt opp føringen i bystyrets vedtak. Vi merker oss at byråden vurderte at bemanningen i de kommunale barnehagene var tilstrekkelig ut fra lovens definisjon.

3.2 Bydel Grünerløkka og Bydel Østensjø

3.2.1 Sikre tilstrekkelig bemanning

Kommunerevisjonens anbefaling

Kommunerevisjonen anbefalte at barnehageeier i Bydel Grünerløkka og Bydel Østensjø iverksatte tiltak som sikret at bemanningen i barnehagene var tilstrekkelig ut fra barnas behov og barnegruppens størrelse, herunder at barnehagene gjorde vurderinger av om grunnbemanningen var tilstrekkelig og at det ble satt inn vikar ved behov.

Status på oppfølgingstidspunktet

Bydel Grünerløkka hadde i januar 2023 publisert en prosedyre i avvikssystemet EQS om å vurdere tilstrekkelig bemanning i barnehagen. Prosedyren inneholdt ti punkter som blant annet beskrev at barnehagene skulle lage en skriftlig vurdering av muligheten for samarbeid på tvers av barnehagen, før styrer skulle beslutte om barnehagen skulle sette inn vikar. Ifølge prosedyren hadde pedagogisk leder ansvaret for vurdering av forsvarlighet. Prosedyren var informert om i et ledermøte i barnehageseksjonen i oktober 2022, deretter ble prosedyren sendt på en revisjonsrunde før endelig godkjenning. Barnehageseksjonen hadde også gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) der lav bemanning og/eller manglende vikar var identifisert som risikoer. Analysen pekte også på risikoreduserende tiltak. Både prosedyre for tilstrekkelig bemanning og ROS-analyse ble ifølge bydelen utarbeidet i september 2022 i et utvalg bestående av barnehageeier, styrere, tillitsvalgte og hovedverneombud i bydelen. Barnehageeier oppga at styrerne skulle gi informasjon til eier gjennom direkte henvendelser og avviksrapportering dersom bemanningen ikke var som forutsatt ved daglig drift.

Bydel Østensjø hadde en rutine, datert mai 2022, for internkontroll i barnehage. Rutinen beskrev at styrer skulle vurdere om bemanningen er tilstrekkelig ut fra barnas behov og barnegruppens størrelse, samt at det skal settes inn vikar ved behov. Vurderingene skulle gjøres daglig av styrer, i samarbeid med pedagogiske ledere, og månedlig på pedagogisk ledermøter. Vurderingene fra ledermøtene skulle referatføres. Månedlige vurderinger av forsvarlig bemanning var også nedfelt i årshjulet for barnehagestyrere. Ifølge bydelen hadde seksjonssjef for barnehage ansvar for å lære opp nye styrere i rutinen for internkontroll, mens styrerne hadde ansvar for å lære opp nyansatte i barnehagene.

Referater fra barnehager i bydelen viser eksempler på at det har blitt gjort månedlige vurderinger av bemanningen mellom 2022 og 2024. I et referat var det vist til at barnehagen måtte kutte i vikarbruk av budsjettensyn. Samtidig ble det påpekt at en forsvarlig bemanning måtte opprettholdes.

Videre hadde Bydel Østensjø i mai 2024 etablert en rutine om vurdering av forsvarlig bemanning. Rutinen beskrev at HMS-gruppene i barnehagene, bestående av styrer, verneombud og tillitsvalgte, skulle gjøre årlige vurderinger av temaer tilknyttet sikkerhet og bemanning. Ifølge bydelen skulle vurderinger dokumenteres i referater fra møtene. To referater fra vår og høst 2024 viste at HMS-gruppa gjorde vurderinger av blant annet barnas sikkerhet og beredskap. I det ene referatet så vi beskrivelser knyttet til bemanning, blant annet beskrivelser av tiltak som måtte vurderes ved ansattes fravær i barnehagene.

I tillegg skulle pedagogiske ledere og styrer ifølge rutinen gjøre daglige vurderinger av om bemanningen var tilstrekkelig ut fra barnas behov og ivaretagelse av sikkerhet. I malen for vurdering av forsvarlig bemanning, skulle styrer og pedagogisk leder oppgi hvilke tiltak som

kunne bidra til at bemanningen ble tilstrekkelig. Vikar, samarbeid mellom avdelingene og endring av vakter var trukket frem som eksempler. Bydelen oppga at barnehageeier hadde hatt møter med barnehagestyrere hvor de informerte om rutinene for vurdering av forsvarlig bemanning. Ifølge bydelen mottok barnehageeier informasjon om bemanningen var tilstrekkelig gjennom innmeldte avvik og gjennom dialog med barnehagestyrerne.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydelene har iverksatt tiltak for å følge opp Kommunerevisjonens anbefaling.

3.2.2 Melde avvik ved for lav bemanning

Kommunerevisjonens anbefaling

Kommunerevisjonen anbefalte at barnehageeier i Bydel Grünerløkka og Bydel Østensjø iverksatte tiltak som sikret at barnehagene meldte avvik ved for lav bemanning.

Status på oppfølgingstidspunktet

Bydel Grünerløkkas prosedyre om tilstrekkelig bemanning beskrev at ansatte skulle melde avvik i EQS dersom bemanningen ikke var tilstrekkelig. Referatet fra møtet der prosedyren var gjennomgått, beskrev at avvik på bemanning skulle meldes inn i EQS, og at styrer skulle behandle avviket og informere om hvilke rutiner som var fulgt og hvilke valg som var tatt. Bydelen viste til barnehagen fra forvaltningsrevisjonen, Ola Narr barnehage, for å eksemplifisere hvordan barnehagene arbeidet med å bevisstgjøre ansatte om at avvik skulle meldes. Å melde avvik var ifølge referater tema på møter med de pedagogiske lederne i april 2022 og i januar 2024. Bydelen oppga at det fra august 2023 til juli 2024 var meldt 12 avvik om bemanning i barnehagene.

Bydelen oppga at Helseetaten hadde gjennomført opplæring i EQS for styrere i barnehagene i et webinar som ble gjennomført i januar 2024. Videre beskrev bydelen at den hadde satt ned en arbeidsgruppe i august 2023 for blant annet å se på mulighetene for å gjøre avviksrapportering i EQS enklere for barnehagene. Ifølge bydelen ble arbeidet stoppet fordi det kom beskjed fra Oslo kommune sentralt om at det allerede var et pågående arbeid med å gjøre avviksrapporteringen enklere.

Bydel Østensjøs rutine om internkontroll beskrev at alle avvik skulle meldes i EQS, inkludert avvik på bemanning. Dette gjaldt også tilfeller der det var vurdert at det var nødvendig å styrke bemanningen ut over grunnbemanningen og vikarbudsjetten. Slike avvik skulle følges opp av seksjonssjef i samarbeid med styrer, og skulle dokumenteres i EQS. Videre oppga bydelen at barnehagene årlig skulle gi opplæring i hvordan de skulle melde avvik, samt fokusere på viktigheten av å rapportere. Årshjulet for barnehagestyrere beskrev at personalet skulle få opplæring i avvikssystemet i mars og oktober.

Bydelen oppga at det var registrert to avvik relatert til bemanning fra august 2023 til juli 2024. Bydelen har erfart at det rapporteres få avvik fra barnehagene, og oppga at det kan skyldes manglende kunnskap om hva som skal rapporteres, digitale ferdigheter for å kunne rapportere samt tilgjengeligheten til digitalt utstyr.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydelene har iverksatt tiltak for å følge opp Kommunerevisjonens anbefaling. Vi merker oss at Bydel Østensjø beskriver at det fortsatt meldes få avvik fra barnehagene.

3.3 Bydel Grünerløkka

3.3.1 Tolkning av grunnbemanningsavtalen og vurdere mål i rammeplanen

Kommunerevisjonens anbefaling

Kommunerevisjonen anbefalte at barnehageeier i Bydel Grünerløkka

- presiserte overfor styrerne hvordan grunnbemanningsavtalens ordlyd om å sette inn vikar ved behov skulle tolkes, samt hvordan avvik knyttet til bemanning skulle meldes
- vurderte tiltak for bedre grunnlag for å vurdere om målene i rammeplanen var oppnådd

Status på oppfølgingstidspunktet

Når det gjaldt grunnbemanningsavtalens ordlyd om å sette inn vikar, viste bydelen til at den hadde etablert en prosedyre om å vurdere tilstrekkelig bemanning, der vurderinger av når vikar skulle innhentes også var omtalt. Prosedyren omhandlet også hvor ansatte skulle melde avvik, jf. punkt 3.2.2.

Når det gjaldt vurderinger av om målene i rammeplanen var oppnådd, viste forvaltningsrevisjonen i 2022 at manglende skriftlig evaluering av årsplanen i Ola Narr barnehage kunne gjøre det vanskeligere for styrer og eier å benytte evalueringene som grunnlag for å vurdere om bemanningen var tilstrekkelig for å oppfylle målene i rammeplanen. Bydelen oppga at alle barnehagene nå skulle evaluere sine årsplaner skriftlig ved slutten av hvert år, for å se om målene i rammeplanen for barnehager var oppnådd. Bydelen hadde nylig innført en rutine om at de evaluerte årsplanene skulle sendes til seksjonssjef for barnehage. Ifølge bydelen leverer alle styrere en årlig egenerklæring på at barnehagen har utarbeidet en årsplan og at forrige årsplan er evaluert. Bydelen viste eksempler på at Ola Narr barnehage hadde evaluert sin årsplan i 2022 og i 2023. Bydelen oppga at årsplanarbeidet ved behov ble drøftet i lederutviklingssamtaler mellom seksjonssjef for barnehager og barnehagestyrere.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydelen har iverksatt tiltak for å følge opp Kommunerevisjonens anbefalinger.

3.4 Vurderinger av effekten av iverksatte tiltak

Byrådsavdeling for utdanning vurderer at bydelenes tiltak og etablering av system for melding av avvik kan bidra til bedre vurderinger av bemanningssituasjonen i den enkelte barnehage, og mer systematisk oppfølging av avvik. Samtidig er byrådsavdelingen klar over at det tar tid å implementere nye systemer og rutiner i barnehagene. Dette arbeidet må fortsette i tiden som kommer. Byrådsavdelingen er opptatt av at det fremover jobbes med årsakene til bemanningsutfordringene på ulike nivåer, herunder sykefravær, tilgang på vikarer og grunnbemanning.

Bydel Grünerløkka trekker frem at konkretisering av prosedyren for bemanning i barnehagene har gitt ledere og ansatte et verktøy for å vurdere bemanningen daglig. I tillegg ga endringer som er gjennomført i EQS bedre forutsetninger for at avvik blir meldt.

Bydel Østensjø oppgir at tilbakemeldingen fra barnehagestyrerne var at de gjennom de nye og oppdaterte rutinene følte seg tryggere i vurderingene de gjorde i barnehagene, samt at rutinen for HMS-gruppen ga god mulighet for samarbeid. Samtidig påpeker bydelen at det fortsatt meldes få avvik og at bydelen fortsatt har en vei å gå for å få ansatte til å benytte systemet for å rapportere avvik.

Unn H. Aarvold
kommunerevisor

Morten Engebretsen
ass. avdelingsdirektør